

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő- testület
2018. szeptember 20- i ülésére

Eljárás kezdeményezése Jánoshalma város területén műemléki jelentőségű terület védettségének megszüntetésére

Előzmények

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Dél-alföldi Irodája a 490/2511/003/2009. ügyiratszámú határozatával Jánoshalma történeti belvárosának egy részét ideiglenes műemléki védelem alá helyezte Jánoshalma Önkormányzata, több magánszemély és civil szervezet szóbeli megkeresését követően sorra kerülő KÖH által 2009. április 28-án helyszíni bejárását követően.

A védelem egy éves időtartamra szólt, a határozat nem került megfellebbezésre.

A törvény szerint az ideiglenes védelem egy alkalommal egy évre szólóan meghosszabbítható – így a fent nevezett hatóság 2010. május 10-i 490/2665/2010. számú határozatával – élve a törvényi lehetőséggel – az ideiglenes védelmet további egy évre, 2011. május 15-ig meg is hosszabbította.

Az időközben átalakult örökségvédelmi hatóság Csongrád Megyei Kormányhivatal Kulturális Örökségvédelmi Irodája, 2011. május 15-én a 490/2029/2011 számú határozatával ismételen ideiglenes védelem alá helyezte a városközponti területét – harmadszor is.

Ezt követően az egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról, valamint műemléki jelentőségű területté nyilvánításáról, illetve műemléki védettségének megszüntetéséről szóló 53/2011 (VIII. 25.) NEFMI rendelet 176. §-val műemléki területté nyilvánította a 9. mellékletben leírt határon belüli területet. A területet a 9. számú melléklet az alábbiak szerint határozta meg:

Jánoshalma műemléki jellegű területén a határvonal legészakibb pontja a 4356 helyrajzi számú Bálvány utca északkeleti sarokpontján található, ahonnan az utcát merőlegesen keresztezve a 4274 helyrajzi számú Remete utca északkeleti határvonala mentén délkeletnek halad, amíg eléri a 4275 helyrajzi számú Álmos utca északnyugati sarokpontját. Itt északkeletre fordul, és a 4275 helyrajzi számú Álmos utca északnyugati határvonala mentén halad a 4164/2 helyrajzi számú Eötvös utca északkeleti határának vonaláig. Metszi a 4275 helyrajzi számú Álmos utcát, majd végighalad a 4164/2 helyrajzi számú Eötvös utca északkeleti telekhatárán. Innen a 4133 helyrajzi számú Kálvária utcát keresztezve annak délkeleti határa mentén halad délnyugatra, majd a helyrajzi számú Magyar László utca délnyugati határa mentén délkeletre tart. A 4099/5, 1806/4, 4099/1 helyrajzi számú Halasi út keresztezése után a 2536 helyrajzi számú Kürt utca délkeleti határa mentén tart délnyugatra, majd a 2529/5 helyrajzi számú Kölcsey utca északkeleti határa mentén délre tart a 2346 helyrajzi számú Vörösmarty utca délkeleti határának vonaláig. Metszi a 2529/5 helyrajzi számú Kölcsey utcát, és a 2346 helyrajzi számú Vörösmarty utca délkeleti határa mentén tart délnyugatra. A 2281 helyrajzi számú

Petőfi Sándor utcát elérve, annak északkeleti határa mentén délkeletnek tart, majd keresztezi a 2529/1 helyrajzi számú Bem József utcát, annak délkeleti határán halad délnyugat felé, majd a 2208 helyrajzi számú Dózsa György utca északkeleti határán halad a 2519 helyrajzi számú Bem József utca délkeleti határának vonaláig, keresztezi a 2208 helyrajzi számú Dózsa György utcát, és a 2519 helyrajzi számú Bem József utca délkeleti határán halad délnyugat felé. A Bem József utcát ismét keresztezve északnyugati irányba fordul, és a 2474 helyrajzi számú Jókai utca délnyugati határán északnyugat felé halad, majd keresztezi a rá merőleges 2475 helyrajzi számú József Attila utcát, és továbbhalad északnyugati irányba a 2155 helyrajzi számú Jókai Mór utca délnyugati határán, amíg eléri a 2034 helyrajzi számú Tenner Imre utcát, ahol annak déli határa mentén délnyugatra fordul és továbbhalad délnyugatra, metszi az 1994 helyrajzi számú Tulipán utcát, és annak délnyugati határa mentén északnyugatra tart, majd az 1806/8, 1806/7, 1806/6 helyrajzi számú Bajai út keresztezése után továbbhalad az 1611 helyrajzi számú utca nyugati határa mentén. Az 1551 helyrajzi számú Kossuth utca keresztezése után, annak északi határa mentén nyugatnak fordulva eléri az 1477 helyrajzi számú Szemere utca nyugati határát, majd ennek mentén halad tovább északnyugatra. Az 1445 helyrajzi számú Deák Ferenc utca keresztezése után elhalad annak északnyugati határa mentén északkeleti irányba, majd északnyugatnak fordul az 1405 helyrajzi számú Jókai utca délnyugati határa mentén. Az 1297/2, 1171/2, 1297/1 helyrajzi számú Széchenyi utcát keresztezve, annak északnyugati határa mentén északkeletre, majd a 730/1 helyrajzi számú Dózsa György utca délnyugati határvonalán északnyugatra halad tovább, majd keresztezi a 730/1 helyrajzi számú Dózsa György utcát. Innen keleti irányban halad a 333 helyrajzi számú Botond és Mészáros Lázár utca északi-északkeleti határán, majd északkeletre halad tovább a 211 helyrajzi számú Fecske utca északkeleti határa mentén. Innen a 4543 helyrajzi számú Orczy utca délnyugati határát elérve annak mentén északnyugatra halad tovább, majd a 4356 helyrajzi számú Bálvány utca északi határa mentén haladva eléri a kiindulópontot.

A megszüntetésre irányuló eljárás kezdeményezése

Jánoshalma Városi Önkormányzat 2015. márciusában, a Képviselő-testület 57/2015 (III. 26.) számú határozata alapján, egyszer már kérelmezte a védettség megszüntetését az akkori hatóságnál, a **Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központnál, amely nem járt sikerrel.** Tekintettel arra, hogy az önkormányzat álláspontja továbbra is az, hogy a védettséget egyedi utcarészekre, vagy épületekre kellene csak kiterjeszteni, így újabb kérelemmel kíván fordulni a jelenleg illetékes hatósághoz, a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztályhoz.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 35. §. szabályozza az eljárás feltételrendszerét, az alábbiak szerint:

„(1) A védettség megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha a védett műemléki érték

a) megsemmisült,

b) a védelem alapját képező értékeit helyreállíthatatlanul elvesztette,

c) a szakmai ismérveknek nem felel meg, vagy

d) a műemlékké nyilvánítás céljának nem felel meg.

(2) A műemléki védettség megszüntetésére irányuló eljárásra a műemlékké nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Nyilvántartott műemléki értéket az (1) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti esetekben a nyilvántartásból jogszabályban meghatározott módon törölni kell. „

A fenti előírásokat figyelembe véve, szerintem a c) és a d) pontra hivatkozva kezdeményezhetjük az eljárást, immár a második alkalommal, az alábbi indokokkal:

- a szakmai ismérveknek nem felel meg, mert a terület nagyobb részén építészeti, örökségvédelmi szempontból egyedi épületek nem képviselnek historizáló homlokzatú, polgári jellegű, feltétlenül megőrizendő épületeket, valamint az esetlegesen védendő épületek – kisebb területen fekszenek és a településszerkezet, településkép szempontjából a jelenleg meghatározott területre tekintettel nem relevánsak.

- a műemlékké nyilvánítás céljának sem felel meg, mert a meghatározott területen élő lakosságnak a jelenlegi gazdasági potenciálja nem teszi lehetővé, hogy a védelem alatt álló ingatlanokra vonatkozóan, csak többletkiadások mellett végezhetik el a tatarozási, festési, hő- és vízszigetelési vagy egyéb építészeti karbantartási munkálatokat. Hiszen ezen területen fekvő ingatlanok esetében minden munkáltra építészeti eljárási kötelezettség áll fenn, amely jelentős egyéb kiadásokkal jár (tervezés, eljárási illeték stb.) Így a folyamatok teljes visszás eredményeket hoznak: egyre kevesebben tatarozzák házaikat, nem fognak korszerűsítésbe, pedig a jelenlegi kormányzat is preferálja pl. a hőszigeteléseket, az energia veszteség csökkentése érdekében.

A Gazdaságfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság és a Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság az ügyet megtárgyalta és az alábbi határozati javaslatot terjeszti a Tisztelt Képviselő-testület elé elfogadásra:

Határozati javaslat

Jánoshalma Város Képviselő-testülete kezdeményezi az egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról, valamint műemléki jelentőségű területté nyilvánításáról, illetve műemléki védettségének megszüntetéséről szóló 53/2011 (VIII. 25.) NEFMI rendelet 176. §-val műemléki területté nyilvánított, a 9. mellékletben leírt határon belüli területet védettségének megszüntetését.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a műemléki védettség megszüntetése érdekében nyújtson be kérelmet az illetékes Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztályhoz.

Felelős: Czeller Zoltán polgármester

Határidő: 2018. október 10.

Jánoshalma, 2018. szeptember 20.

Malustyik Béla sk.
Gazdaságfejlesztési és Városüzemeltetési
Bizottság elnöke

Madarász Attila sk.
Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi
Bizottság elnöke

